

Leo Trotskij: Om läget inom Vänsteroppositionen

(16 december 1932)

Det viktigaste resultatet av resan till Köpenhamn¹ var utan tvekan att oppositionsmedlemmar från flera länder kunde träffas. Ursprungligen var avsikten att kalla samman ett dussintal kamrater från ställen närmast Danmark för att vidta de nödvändiga säkerhetsåtgärderna. Men i själva verket anlände 24 kamrater (varav två var försenade), bland dem de mest ansvariga funktionärerna från flera sektioner. Inklusive sympatisörer sammanlagt 30 stycken.

Via radio informerade Stalin den kapitalistiska polisen om en ”trotskistisk” konferens i Köpenhamn, men det var en lögn. Resan till Köpenhamn kom till stånd av en slump, och tog därmed Vänsteroppositionen med överraskning. Förberedelsearbetet inför konferensen var fortfarande i sin linda.² Det kunde inte komma på fråga att anta någon plattform eller programmatiska teser i Köpenhamn. Inte ens sektionerna i Europa var fullständigt representerade, och inte alla av de kamrater som anlände hade fullständiga befogenheter. Tyvärr hölls ingen konferens, och under de rådande omständigheterna kunde det inte ha skett.

Men det är onödigt att nämna att kamraterna som verkligen kom dit helt och fullt utnyttjade tillfället att lära känna varandra och vid privata överläggningar diskutera de mest trängande och brännande frågorna. Detta oförutsedda, snabbt improviserade möte med två dussin bolsjevik-leninister från sju europeiska länder kommer otvivelaktigt att gå till hävderna som ett viktigt steg i vår internationella fraktions historia.

Vänsteroppositionen har vuxit betydligt. Kadreerna av funktionärer känner till Vänsteroppositionens historia i de olika länderna, de hanterar obehindrat teoretiska och politiska frågor och förkroppsligar tillsammans, och var och en för sig, betydande politiska erfarenheter. Överläggningarna varade i flera dagar och svetsade samman kamraterna, ett faktum som kommer att ge fruktbara resultat under allt vårt framtida arbete. Utan att falla offer för officiell optimism kan vi med säkerhet säga att alla som deltog i dessa överläggningar tog med sig nya krafter och ny tillförsikt hem.

Den spanska sektionen

En fråga kastade en skugga över överläggningarna: tillståndet för den spanska oppositionen. Om vi kan se vissa nyanser inom den internationella Vänsteroppositionen vad gäller den spanska oppositionens sjukdom och misstag, så gjorde den gemensamma känslan av oro att dessa nyanser helt och hållet hamnade i bakgrunden under vårt möte. Alla deltagare var helt överens med åsikten att vi måste ha en öppen och fullständig diskussion med de spanska kamraterna, och att diskussionen denna gång inte får begränsas till oppositionens ledare. Bara om alla medlemmarna i alla sektioner blir bekanta med tvistefrågorna kan den spanska oppositionen föras tillbaka på rätt väg.

Det vore brottsligt att fortsätta att blunda för den verkliga situationen eller skylta över den. Om vi inte hinner uppnå fullständig klarhet med hjälp av en öppen diskussion om alla tvistefrågor, och alltför många sådana frågor har samlats på hög, så kan händelsernas kraft splittra oss i olika läger.

Tyvärr fanns inte den spanska sektionen med på mötet. I sista minuten visade sig vissa uppenbart slumpmässiga omständigheter bli ett hinder, men jag tar mig friheten att uttrycka min övertygelse,

¹ I november 1932 inbjöds Trotskij av en dansk socialdemokratisk studentgrupp att tala i Köpenhamn om den ryska revolutionens 15-års jubileum – öa.

² Syftar på en internationell förkonferens som hölls i Paris i februari 1933. Den kallades för förkonferens eftersom planen var att hålla en större och bättre förberedd konferens senare samma år. Av olika skäl hölls den internationella konferensen först i juli 1936 i Genève. (Om inget annat anges är noterna förläggarens – red.)

att om de ledande spanska inte hade låst in sig så mycket i sin omgivning och visade större intresse för sin internationella organisation, så skulle de utan svårighet ha hittat till Köpenhamn.

Men det är just den spanska oppositionens största olycka. Dess ledare har envist hållit sin organisation borta från de andra sektionernas inre liv och interna strider, och har på så sätt underlåtit att ge organisationen tillgång till oersättliga internationella erfarenheter. I den mån den spanska sektionen genom sin officiella ställning trots allt tvingades blanda sig i internationella frågor, så har dess ledare, som varken har varit intresserade av de andra sektionernas erfarenheter eller sin egen organisations allmänna uppfattningar, låtit sig vägledas av personliga band, sympatier eller antipatier. Alltför ofta – och det måste vi säga öppet – ersatte de en marxistisk analys av situationen och åsiktskillnaderna med småborgerligt psykologiserande och idealiserande. Det var fallet med den Katalanska federationen (Maurín),³ där flera Barcelonakamrater under lång tid ersatte en principiell kamp mot den småborgerliga nationalismen med förhoppningar om ”vänskapliga personliga relationer”, och därmed bromsade Vänsteroppositionens utveckling under den mest avgörande perioden. Det var också fallet med Landau, som *Communismo*⁴ överraskande angav som medarbetare efter att han hade visat sig vara helt olämplig, hamnat i minoritet och slutligen hade lämnat Vänsteroppositionen. Det var fallet med åsiktsskillnaderna i den franska sektionen, där de spanska kamraterna privat höll med om att Rosmers⁵ teorier och metoder var värdelösa, men offentligt stödde Rosmer direkt eller indirekt, med motiveringen att Rosmer ”tilltalade dem” mer än hans motståndare. Det var fallet med frågan om Mill,⁶ som de ledande spanska kamraterna ansåg sig kunna välja som representant till det Internationella sekretariatet efter att Mill helt och hållet hade visat sig vara politiskt värdelös. I inget av dessa fall har vi hört ett enda ord från Madrid eller Barcelona om principiella grunder eller politiska förklaringar.

Samma fenomen visade sig i lika tydlig och smärtsam form i den spanska organisationens inre liv. Krisen som bröt ut i dess ledning tog inte bara den internationella oppositionen utan också den spanska sektionen med överraskning. Centralkommitténs medlemmar avgick den ena efter den andra. Ledningen samlades i själva verket helt i Lacroix' händer.⁷ Så visade det sig lika överraskande att kamrat Lacroix stod utanför centralkommittén, under en period faktiskt utanför oppositionen, och ledningen flyttades till Barcelona. Varför? Vad består åsiktsskillnaderna av? Vad har krisen för grundvalar? Ingen vet, åtminstone ingen utanför de insattas trånga krets. En sådan regim är helt otillåten i en revolutionär organisation och kan bara leda till nederlag. Genom att avstå från kamp om principiella frågor, genom att ersätta politiska åsiktsskillnader med personliga värderingar, faller de spanska kamraterna själva offer för oundvikliga personliga konflikter och ”palatsrevo-

3 Joaquín Maurín (1896-1973) var ledare för det spanska kommunistpartiet, men uteslöts 1929 på grund av sina sympatier med Bucharins högeropposition. Organiserade Katalanska federationen, som Trotskij ansåg vara ett hinder i Spanien. Den spanska oppositionens ledare Andres Nin gjorde långvariga ansträngningar för att vinna över Maurín, som han kände personligen. Senare bröt Nin med den internationella Vänsteroppositionen för att tillsammans med Maurín bilda POUM [Förenade marxistiska arbetarpartiet - Partido Obrero de Unificación Marxista]. När inbördeskriget bröt ut 1936 satt Maurín som parlamentsdeputerad för POUM. Han arresterades av Francos trupper och fängslades. Efter att ha frisläppts gick han i exil och upphörde med politisk verksamhet.

4 Kurt Landau var under en kort tid medlem i Vänsteroppositionen i Österrike och Tyskland. Han avrättades av stalinisterna i Spanien under inbördeskriget. *Communismo* var den spanska Vänsteroppositionens tidning.

5 Alfred Rosmer (1877-1964) var revolutionär syndikalist och samarbetade under Första världskriget med Trotskij i Frankrike. Valdes 1920 in i Kominterns exekutivkommitté och var fram till sin uteslutning 1924 ledare för det franska kommunistpartiet. Ledare för Vänsteroppositionen och medlem i dess Internationella sekretariat fram till 1930, då han avgick på grund av motsättningar med Trotskij. Deras personliga vänskap återupptogs 1936. Han skrev flera böcker om arbetarrörelsens historia. [På marxistarkivet finns *Moskva under Lenin* – öa.]

6 M Mill hade av den ryska oppositionen valts som medlem till den internationella Vänsteroppositionens administrativa sekretariat, till stor del på grund av hans kunskap i ryska. Efter att han hade avsatts från sin post 1932 på grund av manövrer och personliga intriger blev han agent för stalinismen. Trotskij beskrev honom som östeuropé, men i sin Trotskijbiografi kallade Deutscher honom för amerikan.

7 Henri Lacroix, en av den spanska oppositionens ledare, lämnade organisationen i slutet av 1933 och anslöt sig till Socialistpartiet.

lutioner”.

En sådan subjektiv nyckfullhet inom politiken skulle vara helt omöjlig om den spanska sektionens centralkommitté kontrollerades av sin egen organisation. Men så är inte fallet. Till sitt eget försvar pekade flera av den spanska oppositionens ledare mer än en gång på de spanska oppositionsmedlemmarnas otillräckliga teoretiska och politiska nivå. Uppenbarligen en invändning som inte håller! En revolutionär organisations nivå höjs snabbare ju mer omedelbart den dras med i diskussionen om *alla* frågor, ju mindre ledarna försöker tänka, handla och uppträda som vakter av organisationen.

Det första villkoret för partidemokrati är en allsidig *information*. Till att börja med den spanska oppositionens internationella dokument: den spanska centralkommittén måste förpliktiga sig att sprida dessa dokument bland oppositionens alla medlemmar. Varenda spansk bolsjevik-leninist måste studera, tänka igenom och bedöma, inte bara erfarenheterna av Mill utan också kärnpunkten i själva den spanska centralkommitténs kris. Med hjälp av det kommer de spanska oppositionsmedlemmarna att lära sig mycket mer än av ett dussin abstrakta artiklar om demokratisk centralism och det korrekta förhållningssättet till ”människor”.

Bordigisterna

Under överläggningarna var frågan om den italienska Prometeogruppen (bordigisterna)⁸ ämne för en genomgripande diskussion. Det handlade inte om en principiell bedömning av denna fraktion. Många års erfarenheter har visat att motsättningarna mellan Prometeogruppen och den internationella Vänsteroppositionen är helt oförsonliga. I frågor som en revolutionär tillämpning av demokratiska paroller eller enhetsfrontspolitiken är bordigisterna inte ense med oss utan med stalinisterna (i så måtto som stalinisterna genomgår en ultravänsteristisk och inte en opportunistisk period). Att ta på oss så mycket som skuggan av ansvar för bordigisternas taktiska uppfattningar skulle vara att hänga en sten om halsen på den internationella Vänsteroppositionen, och först och främst vår tyska sektion. Enhet innebär ingalunda absolut frälsning. Under vissa omständigheter kan en öppen och ärlig splittring, det vill säga en splittring på principiella grundvalar, vara nödvändig, inte bara för att befria båda sidors händer utan också för att förbereda möjligheter till en verklig och inte skenbar förening i framtiden.

Vid överläggningarna förnekade ingen att bordigisterna utgjorde en verkligt revolutionär grupp som inte får sättas på samma nivå som Landaus och kompanis ruttna klickar. Men det är ett faktum att emigrantförhållandena gör att denna grupp tryggt kan vidmakthålla uppfattningar som vi, på basis av våra gemensamma internationella erfarenheter anser vara sekteristiska och djupt skadliga. Tre års förbindelser med bordigisterna har inte lett till några som helst positiva resultat. Trots flera försök har bolsjevik-leninisterna, i form av den nya italienska oppositionen, inte lyckats tränga in bland bordigisterna. Å andra sidan har bordigisterna inte lyckats vinna över någon från den internationella Vänsteroppositionen. Detta faktum är ytterst lärorikt. Om det trots ständiga kontakter mellan de två fraktionerna inte sker någon sorts sammansmältning av uppfattningarna, det vill säga inget ömsesidigt samspel och inflytande, då återstår bara slutsatsen att vi framför oss har två olika och skarpt avgränsade grupperingar. Under ett gemensamt arbete kan de bara förlama varandra.

Ur marxistisk synvinkel är det faktum att bordigisterna inte har någon som delar deras uppfattningar utanför Italien, och därmed utgör en rent nationell sekt, en förödande dom över denna grupps värde. Den internationella revolutionens politik går inte genomföra ”i ett land”. Bordigisterna känner själva detta. Av just detta skäl hänger de så hårt fast vid den internationella Vänsteroppositionens baner. Deras skenbara medlemskap hjälper dem att maskera sin egen nationella isolering. Men vi kan inte ha minsta orsak att hålla uppe denna mask. Liksom i så många andra fall måste vi även här

⁸ Den italienska vänsterfraktionen, eller bordigisterna (efter deras ledare Amadeo Bordiga (1889-1970), som 1929 uteslöts ur Komintern anklagad för ”trotskism”) kännetecknades under och efter sina kontakter med Vänsteroppositionen av inbiten sekterism. Deras tidning kallades *Prometeo*.

tvärtom förkunna hur det är. Det följer också av den berömda intervjun med den bordigistiska fraktionen själv.

När det inte hjälper med teoretisk kritik krävs händelsernas prövningar. Istället för att hindra varandra, förlama varandra, och krångla till djupgående åsiktsskillnader med daglig osämja och organisatoriskt gräl, är det ojämeförligt mycket bättre att skiljas åt i tid, fredligt och utan fiendskap, och på så sätt låta den revolutionära kampens fortsatta utveckling reda ut de två linjerna.

Att vänta på den officiella konferensen för att slutgiltigt splittras från bordigisterna vore onödig och skadlig formalism. Med tanke på de ovanliga svårigheter som den internationella Vänsteroppositionen är utsatt för kan vi inte med säkerhet säga om konferensen kommer att kunna hållas under den kommande perioden. I Tyskland är det möjligt att allvarliga händelser kan utvecklas innan vi lyckas sammankalla konferensen. Det vore ousäktligt att låta en fråga som är så mogen och klar för alla bli hängande i luften.

Överläggningarna var tillräckligt myndiga i den meningen att de återspeglade den internationella vänsterns verkliga åsikter. De uttalade sig för att omedelbart avveckla de skenbara banden mellan bordigisterna och bolsjevik-leninisterna. Vi hoppas att de nationella sektionerna kommer att uttrycka sin enighet med överläggningarnas åsikt och därmed omvandla den till ett slutgiltigt beslut.

Den franska sektionen

Större delen av det förberedande arbetet inför överläggningarna gjordes som vanligt av det franska förbundet, som var starkt representerat i Köpenhamn. Om Andra och Tredje internationalens franska sektioner präglas av nationell inskränkthet, så kännetecknas Vänsteroppositionens franska sektion tvärtom av mycket breda internationella initiativ. Förbundet tog aktiv del i att ta kontakter med nästan samtliga andra sektioner och bidrog till deras utveckling genom att belysa internationalens samtliga frågor på sin tidnings sidor.

Förbundets inre utveckling har samtidigt fram tills nyligen skett bara med stora svårigheter. Alla försök att införliva de många gamla splittrade grupperna, som är speciellt många i Frankrike, har inte lett någonvart. Det senaste försöket i denna riktning spolierades av Treints motstånd.⁹ Det är förvisso beklagansvärt att Treint på senare tid har uppvisat bristande politiska perspektiv, det vill säga förmågan att skilja det viktiga från det oviktiga, det tillfälliga från det ständiga, och har saknat den nödvändiga uthålligheten att arbeta sig in i organisationen och inta en plats i den som skulle motsvara hans otvivelaktigt positiva egenskaper. Bara en ytterligare tillväxt av förbundet, och först och främst en utvidgning och befästning av dess bas bland arbetarna, kommer att skapa förhållanden som gör det möjligt att använda och införliva så envisa och odisciplinerade element som Treint. Vad gäller Treints nuvarande grupp så är den lika fruktlös och hopplös som Rosmers, Souvarines, Landaus, *Spartakos*, Weisbords och andras grupper.¹⁰ Alla sådana här tillfälliga formationer, som inte har någon principiell grund, är genom själva sin existens dömda att bli kvar utanför arbetarrörelsen. De har samma förhållande till den revolutionära politiken som en amatörteater har till

9 Albert Treint (1889-1971) var ledare för det franska kommunistpartiet. Uteslöts 1927 efter att han hade stött den Förenade oppositionen som leddes av Trotskij och Zinovjev. Samarbetade med flera kommunistiska grupper, inklusive Kommunistiska förbundet i Frankrike, som han tillhörde under några år. Anslöt sig senare till en syndikalistisk grupp.

10 Boris Souvarine (1895-1984) var en av det franska kommunistpartiets grundare och en av Stalins första levnadstecknare. Tog på 1920-talet avstånd från stalinismen och vände sig på 1930-talet från leninismen. För Trotskij var han urtypen för den cynism och defaitism som kännetecknade de som hade lämnat bolsjevismen. *Spartakos* var en tidning som gavs ut av en grekisk grupp som tidigare hade varit erkänd som ansluten till Vänsteroppositionen. Albert Weisbord (1900-1977) hade 1929 uteslutits från det amerikanska kommunistpartiet, och bildade i början av 1930-talet en liten grupp, Kommunistiska kampförbundet [Communist League of Struggle], som sade sig vara ansluten till internationella Vänsteroppositionen trots att dess politik vacklade mellan höger- och vänsteroppositionen. Senare bröt han med marxismen och blev organisatör för Amerikanska arbetarfederationen (AFL).

konsten, det vill säga de fungerar uteslutande för deltagarnas och deras närmaste släktingars egen förströelse.

Förbundet har hursomhelst gått igenom perioden av oavbruten intern kamp och har utarbetat en oumbärlig enhet mellan teori och metoder. Utan att på minsta sätt vilja minimera detta framsteg måste vi fortfarande komma ihåg att med en så smal bas i arbetarklassen kan den politiska enheten inte kännetecknas av särskilt stor varaktighet. Det finns bara en väg för att undvika återfall i den nedbrytande interna sjukdomen: att rikta all uppmärksamhet, alla ansträngningar, neråt, mot arbetarna i partiet, i fackföreningarna och på fabrikerna.

Förbundets ledande kamrater är väl medvetna om det faktum att de under nästa period måste koncentrera sig på den sociala frågan i Frankrike och den franska arbetarrörelsen. Det gäller det teoretiska såväl som det praktiska arbetet. Förbundet har svetsat samman värdefulla kadrer och måste nu till varje pris skaffa sig en fast proletär grund.

Ännu en gång om ”fraktioner” och ”ett andra parti”

I den brittiska sektionen diskuteras frågan om man ska begränsa sig till internt arbete i kommunistpartiet eller skapa egna band till arbetare utanför partiet. Denna fråga, som vid olika tidpunkter har uppstått för alla sektioner, är inte någon principfråga. Försöket att härleda omfattningen och karaktären på vårt arbete utifrån begreppet ”fraktion” vore rent dogmatiskt. Övergången från ”propaganda”, det vill säga skolning av kadrer, till ”agitation”, det vill säga att påverka massorna med hjälp av kadrer, har alltid skapat svårigheter och motsättningar i unga revolutionära organisationer, utan att de ställts inför dilemmat ”fraktion eller parti?” Beslutet i denna fråga måste bero på verkliga krafter och situationer. Men eftersom alla våra sektioner, inklusive den yngsta, den brittiska, har övertagit värdefulla kadrer från partiet, så måste vi så snabbt som möjligt sträva efter att hitta våra egna stödjepunkter i arbetarorganisationerna, givetvis utan att ens för en minut ge upp kampen för att ena de kommunistiska leden.

Vissa kamraters benägenhet (som i Frankrike) att tolka rollen som fraktion som att oppositionen inte får ta ett enda steg utanför partiets gränser är helt fel. Vårt faktiska förhållande till Komintern visar sig inte genom att vi avstår från självständiga aktioner, utan i det innehåll och den riktning som sådana aktioner har. Det vore löjligt att uppträda som om vi faktiskt tillhör Kominterns officiella organisationer. Vi måste driva en politik som kommer att öppna Kominterns dörrar för oss. För det måste vi bli *starkare*, och det går inte att uppnå om vi binder våra händer gentemot den stalinistiska byråkratin med en konstgjord och falsk disciplin. Vi måste vända oss till arbetarna där de finns, vi måste gå till ungdomen, lära dem kommunismens ABC, bygga celler på fabrikerna och i fackföreningarna. Men detta arbete måste bedrivas på ett sådant sätt att vanliga kommunister kan se att det för oss inte handlar om att bygga ett nytt parti utan om att återuppliva den Kommunistiska internationalen.

Urbahns¹¹ utropar ständigt ett nytt parti i Tyskland, bara för att i valtider uppmana till röstning på kommunistpartiet, som med hans egna ord ”slutgiltigt har fallit sönder”. Vem kan förstå det? Motsättningen är än mer påfallande eftersom Urbahns tidigare, medan han ännu inte hade brutit med den internationella vänstern och ännu inte hade utropat ett nytt parti, vid alla möjliga val satte upp oberoende listor med kandidater. Med sådana häpnadsväckande ”manövrer” stänger Urbahns vägen både till det existerande kommunistpartiet och till ett nytt och okänt parti. Det är inte att undra på att han på några få år helt och hållet har ödelagt sin organisation, vars bästa delar har gått över till vår tyska sektionens led. Men ingenting kan påverka denna strateg, som ropar på ett nytt parti mer och mer beslutsamt ju mindre han har under sina fötter.

¹¹ Hugo Urbahns (1890-1946) var en ledare för det tyska kommunistpartiet som uteslöts 1928 och hjälpte till att bilda Leninbund, som fram till 1930 hade förbindelser med Vänsteroppositionen.

Våra belgiska kamrater stärker hela tiden sin ställning, och på randen till det förra parlamentsvalet föreslog de det officiella partiet att upprätta gemensamma listor med kandidater, samtidigt som de var beredda att ta de osäkra platserna på dessa listor. Det politiska syftet med förslaget var att stöda de officiella kommunistiska kandidaterna med röster från de arbetare som bara har förtroende för oppositionen. Det var en helt riktig taktisk åtgärd vars innebörd är lätt att förklara för varje kommunistisk arbetare. Trots att partiet avvisade förslaget uppmanade den belgiska oppositionen arbetarna att rösta på de officiella kandidaterna. Självfallet var denna andra åtgärd lika riktig som den första. Om det officiella partiet inte lyckades få röster från de många arbetare som litade på Lesoil men inte på Jacquemotte,¹² så var det inte oppositionens fel utan det officiella partiets.

Inte heller på detta område har våra spanska kamrater utnyttjat den internationella vänsterns erfarenheter. Vid sin senaste konferens förklarade de sig helt oväntat för att själv ställa upp i valet. Utifrån vad som har sagts ovan borde det vara tillräckligt uppenbart att vi inte heller i denna fråga lutar åt fetischism. Under vissa omständigheter kan och måste Vänsteroppositionen ställa upp med egna kandidater. Men det får inte vara resultatet av en falsk jakt efter ”oberoende”, utan bara av de verkliga styrkeförhållandena, och måste på motsvarande sätt klargöras under det agitatoriska arbetet. Det handlar inte om att sno åt sig parlamentariska poster från det officiella partiet utan att höja kommunismens fana när partiet befinner sig i en position där det inte kan göra det. Det är under nuvarande styrkeförhållanden klart att oberoende oppositionskandidater bara kan vara undantag och inte regel.

Men kanske de speciella förhållandena i Spanien rättfärdigar den spanska oppositionens taktik, det vill säga en linje som i praktiken leder framåt mot ett andra parti? Låt oss anta att det är så. Varför försöker de spanska kamraterna då inte förklara dessa förhållanden för oss och berikar oss med sina erfarenheter? De tror väl inte att de spanska förhållandena är omöjliga att förstå utanför Spaniens gränser? Ty i så fall måste vi fråga, ”Varför har vi överhuvudtaget en internationell organisation?”

Den tyska sektionen

Under diskussionen om rapporten från den tyska sektionen intogs första platsen av frågan om vårt förhållande till RGO.¹³ Vi hoppas inom en snar framtid kunna klargöra vår ståndpunkt i denna ytterst viktiga fråga i en separat artikel. Åsiktsskillnaderna inom ledningen uppstod – eller blev i alla fall uppenbara – i samband med strejken bland transportarbetarna i Berlin.¹⁴ Huruvida dispyten är rent tillfällig eller om den döljer mer djupgående motsättningar är än så länge svårt att avgöra. Hursomhelst var alla som deltog i överläggningarna benägna att anse att de ledande tyska kamraterna var alltför snabba med att föra fram frågan på *Die Permanente Revolution*¹⁵ sidor och göra diskussionen onödigt skarp.

12 Leon Lesoil (1892-1942) var en av det belgiska kommunistpartiets grundare som tillsammans med andra ledare uteslöts 1928 på grund av att de gick mot förtrycket av den ryska vänsteroppositionen. Han hjälpte till att organisera oppositionens belgiska sektion, som han ledde fram till sin död i ett nazistiskt koncentrationsläger. Jean Jacquemotte var en av det belgiska kommunistpartiets ledare.

13 RGO (Revolutionäre Gewerkschafts-Opposition), Revolutionära fackliga oppositionen, var en liten fackföreningsfederation som organiserades av det tyska kommunistpartiet 1929 för att konkurrera med ADGB (Allgemeiner Deutscher Gewerkschaftsbund), den största fackföreningsfederationen, som leddes av socialdemokraterna. I slutet av 1930 hade ADGB nästan fem miljoner medlemmar, medan RGO hade färre än 150.000. RGO, som var tysk sektion av den Moskva-ledda Profintern (Röda fackföreningsinternationalen), lyckades framförallt isolera kommunistpartiets fackföreningsmedlemmar från den stora majoriteten av de organiserade arbetarna.

14 Mellan 3-7 november 1932 strejkade transportarbetarna i Berlin som ett svar på den senaste av en rad lönesänkningar. Till och med nazisterna deltog i strejken, som inleddes några dagar före det sista riksdagsvalet innan Hitler utnämndes till kansler. Den centrala strejkkommittén valdes vid en konferens av delegater och bestod av medlemmar från RGO, ADGB, NSBO (nazisternas fabriksorganisation) och oberoende. När hälften av de strejkande återgick till arbetet dagen efter riksdagsvalet och i praktiken godtog lönesänkningen så avbröt strejkkommittén strejken.

15 *Die Permanente Revolution* var den tyska Vänsteroppositionens tidning mellan juli 1931 och februari 1933, då den efterträddes av *Unser Wort* (Vårt ord) som gavs ut i landsflykt.

När det finns allvarliga och varaktiga åsiktsskillnader är det givetvis oundvikligt och oundgängligt med en öppen diskussion. Även om det försvagar organisationen tillfälligt så är det oändligt mer fruktbart än organisatorisk kamp bakom scenen eller halvt fördolda ”anspelningar” i pressen, som inte leder till några resultat och bara förgiftar atmosfären. Men vi måste fortfarande anse det helt otillåtligt att inleda offentliga diskussioner utan att det faktiskt är politiskt nödvändigt. *Die Permanente Revolution* är ett organ som först och främst är ämnat att påverka kretsar utanför organisationen. Diskussionen kan och måste inledas i ett organ som uteslutande är ämnat att spridas internt (en bulletin, diskussionstidning, etc). Den interna demokratin skadas inte det minsta av detta, samtidigt som motståndare och fiender inte i onödan får tag på vapen mot oss. Vi får inte för ett ögonblick glömma de ovanliga, vi kan djärvt säga de historiskt exempellösa, förhållanden under vilka Vänsteroppositionen arbetar. Det räcker att påminna om att den stalinistiska staben via radio avslöjade den ”trotskistiska konferensen” i Köpenhamn till den kapitalistiska polisen. Denna situation ger oppositionens ledare ett dubbelt och tredubbelt ansvar. Erfarenheterna från de föregående interna stridigheterna, som alltför ofta antog karaktären av personliga smågräl, har allvarligt försvagat den tyska oppositionens auktoritet, och detta betungande arv har ännu inte försvunnit helt. Än större är då plikten att anstränga sig för att vidmakthålla organisationens enhet och ledningens solidaritet, och så mycket som möjligt undvika diskussionsmetoder som på ett konstgjort sätt skärper meningsmotsättningarna och tenderar att förgifta atmosfären.

De tyska kamraternas rapporter såväl som delegationens sammansättning har utom allt tvivel visat att det finns verkliga arbetarkommunister inom den tyska sektionens led som är tillräckligt politiskt kvalificerade och på samma gång har kontakter med massorganisationerna. Det är ett mycket stort framsteg som vi måste utgå från och bygga vidare på. Först och främst måste vi säkerställa en ledning med mer proletär sammansättning och bättre band till massorna.

I och med de speciella förhållandena bakom Vänsteroppositionens ursprung bestod den under en viss period (perioden av *förfall*) av individer och smågrupper, huvudsakligen av intellektuell eller halvt intellektuell natur, utan klara politiska uppfattningar och utan rötter i arbetarklassen. Sådana ”oppositionella” – Landau är deras mest fullkomliga representant – var varken vana vid seriöst arbete eller ansvar, hade inga nära band till något och någon, var politiska nomader utan något bagage som tog några billiga formuleringar, smarta kritiska fraser och en intrigerande praktik från stad till stad och från land till land, och under lång tid bromsade oppositionens utveckling och komprometterade den i de tänkande arbetarnas ögon. Det har under de senaste fyra åren tagit lång tid att rensa oppositionen från ”landauismen”, och det är otvivelaktigt så att vi har rönt framgång på detta såväl som andra områden. Men det går bara att tänka sig en verklig seger över andan av intriger och småaktiga gräl genom att det skapas ett ledarskap av beslutsamma proletärer som har band till massorna och känner sig som herrar i sin egen organisation. Vår tyska sektion är fullt mogen för en sådan intern reform. Det enda som återstår är att önska att den tyska oppositionens kommande konferens kommer att sammankallas och genomföras under dessa fanor.

Vänsteroppositionen i Sovjetunionen

Det senaste året har stora förändringar skett för den ryska oppositionen. Man kan generellt tala om ”ett uppsving”.

Hundratals, kanske flera tusen, tidigare kapitulanter, i första hand arbetare, har återvänt till oppositionen; det rör sig om personer som våren 1928 ärligt men förhastat trodde att den officiella linjen ändrats på ett avgörande sätt. Deportationsställena och fängelserna får ständigt påfyllning av sådana ”gengångare”. Det är inte nödvändigt att påpeka hur mycket detta stärker auktoriteten hos de oppositionella, som inte för en enda timme har övergett sin fana.

Inom den gamla generationen bolsjeviker, inklusive dem som ännu i går var glödande stalinister kan man konstatera ett fullständigt förfall för Stalin och hans grupps auktoritet och klart större upp-

märksamhet för och uppskattning av Oppositionen. Mest betydelsefullt är att de gammalbolsejviker, som varit aktiva i partiet på Lenins tid men därefter låtit sig skrämmas av ”trotskismens” spöke just nu börjar upptäcka sanningen. Det är ett mycket viktigt tecken!

Oändligt mycket viktigare är dock det som pågår bland arbetarna, särskilt de yngre. På samma sätt som den tsaristiska byråkratin en gång betecknade alla missnöjda, strejkande och protesterande arbetare som ”socialister” och skickade dem till Sibirien eller i fängelse, arresterar och deporterar den stalinistiska byråkratin i dag ett allt större antal missnöjda och protesterande arbetare, kallar dem ”trotskister” och driver dem i armarna på Vänsteroppositionen.

Beträffande de sovjetiska bolsjevik-leninisternas underjordiska organisering har bara de första stegen tagits i omorganiseringen. Medan de flesta av oppositionens sektioner i väst har viktiga och väl sammansvetsade kadrer som ännu inte har erövrat den nödvändiga basen bland massorna, är Vänsteroppositionens kadrer i Sovjetunionen, där det finns en stark bas, tvärtom fortfarande utsatta för apparatens skoningslösa slag, vilket försvårar skapandet av en centraliserad ledning. Men Vänsteroppositionens tydliga och otvetydigt ökande inflytande, den växande kretsen av anhängare inom arbetarklassen, uppslutningen av sympati till och med från apparatens sida, är den bästa försäkringen för att en centraliserad organisation kommer att återskapas inom den närmaste framtiden.

Alla utländska sektioner har möjlighet att direkt och indirekt samarbeta under förnyelsen och störet av de ryska bolsjevik-leninisternas organisation. Vi måste kontakta sovjetiska medborgare som bor utomlands, i synnerhet unga studenter. Vi måste utnyttja alla tillfällen och möjligheter att skicka oppositionens litteratur, särskilt den ryska *Bjulleten*,¹⁶ till Sovjetunionen. Kontakter måste tas med utländska arbetare som reser till Sovjetunionen eller som bor där. Utländska turister måste användas för att skicka litteratur, upprätthålla brevväxling, samla ihop politisk information. Kontakter måste tas med ryska sjömän i hamnstäderna, med målet att påverka dem politiskt såväl som att få dem att ta med litteratur. Allt detta arbete kräver givetvis utomordentlig uppmärksamhet och försiktighet. Mellanhänderna måste väljas ut noga så att polisagenter, klassfiender eller stalinistiska provokatörer inte kommer med bland dem. Ett systematiskt arbete i denna riktning kan bli av ovärderlig betydelse för våra kamrater i Sovjetunionen. Och det behöver knappast förklaras hur betydelsefull en snabb tillväxt av bolsjevik-leninisterna i Sovjetunionen kommer att bli för Vänsteroppositionens samtliga sektioner!

Vänsteroppositionens historiska roll

I ett tidigare brev uttrycktes tanken att proletariatet under *vissa* historiska omständigheter kan segra till och med under ledning av vänstercentrister.¹⁷ Jag har fått höra att många kamrater lutade åt att tolka denna tanke som en förminskning av Vänsteroppositionens roll och nedtoning av den byråkrattiska centrismens misstag och försyndelser. Jag är givetvis långt från att göra en sådan tolkning.

Partiets strategi är en synnerligen viktig del av den proletära revolutionen. Men den är ingalunda den enda faktorn. Med utomordentligt gynnsamma styrkeförhållanden kan proletariatet komma till makten även med ett icke marxistiskt ledarskap. Det var till exempel fallet under Pariskommunen, och under en för oss mer närliggande period, i Ungern.¹⁸ Ett djupgående sönderfall av fiendens läger, att det har värdelösa ledare, kan under en viss tid ge proletariatet en avgörande överlägsenhet

16 *Bjulleten Oppozitsij* (Oppositionsbulletinen) var en ryskspråkig tidskrift som Trotskij startat 1939. Mellan 1929-1931 trycktes den i Paris, men flyttades sedan till Berlin fram till början av 1933, då den förbjöds av nazisterna. Därefter gavs den ut i Paris fram till 1934, Zürich fram till 1935, Paris fram till 1939 och New York fram till 1941, då den slutade att publiceras.

17 Detta syftar på ett brev till sektionerna [från juli 1931, som bifogas i Bilaga – öa.].

18 Pariskommunen var det första exemplet på en arbetarregering. Den hade makten mellan 18 mars och 28 maj 1871, bara 72 dagar, innan den störtades efter en rad blodiga slag. Sovjetungern utropades den 21 mars 1919, när greve Karolyis kapitalistiska regering frivilligt överlämnade makten till arbetarråden. Sovjetregimen störtades den 1 augusti 1919 av kontrarevolutionära arméer under ledning av Frankrike och hennes allierade.

även om dess egen ledning är svag.

Men för det första finns det inget som garanterar ett så ”lyckligt” sammanträffande av omständigheter – det utgör ett undantag snarare än regel. För det andra är en seger som uppnås under sådana förhållanden, vilket de två exemplen – Paris och Ungern – visar, synnerligen instabil. Att dra ner på kampen mot stalinismen på grundval av att till och med ett stalinistiskt ledarskap under *vissa* förhållanden kan visa sig oförmöget att förhindra proletariats seger (precis som Thälmanns¹⁹ ledarskap inte kunde hindra en ökning av antalet kommunistiska röster i valen) vore att ställa all marxistisk politik på huvudet.

Den teoretiska möjligheten att segra med ett centristiskt ledarskap ska dessutom förstås dialektiskt och inte mekaniskt. Varken det officiella partiet i sin helhet eller ens dess apparat utgörs av något orörligt eller oföränderligt. Om Neumann-Remmele-Thälmanns²⁰ ursprungliga åsikt ”Först fascisterna och sedan vi” hade fortsatt att råda, så är det fullt möjligt att fascisterna hade suttit vid makten idag. Trots att det motstånd som partiet senare utvecklade var svagt så skapade det ändå perspektiv av ett inbördeskrig, skrämde storbourgeoisien och tvingade Hitler att slå in på en ”konstitutionell” väg som uppenbarligen har försvagat honom. Samtidigt är det helt tveklöst så att Vänsteroppositionen spelade en avgörande roll för partiets förändrade ståndpunkt, om så bara av det faktum att den ställde frågan om fascismen klart och tydligt inför arbetarklassen. Att ändra denna vår linje, att anpassa oss till stalinisternas fördomar istället för att vädja till kommunisternas uppfattningar vore att efterlikna de desperata centristerna i SAP, som går från Rosenfeld till Thälmann,²¹ sedan bränner sina fingrar och går över till någon annan...

Om det som sagts ovan gäller Tyskland, där omständigheternas enorma tryck för tillfället överviner stalinisternas misslyckade politik, vad ska vi då säga om de länder där de officiella kommunistpartierna befinner sig i ett tillstånd av konstant förfall, som i Frankrike eller Storbritannien? (Det brittiska kommunistpartiet har på tio månader minskat från 15.000 till 3.000 betalande medlemmar.)

Att ställa en äventyrspolitisk paroll om ett andra parti mot det existerande partiet, som stalinisterna anklagar oss för, skulle stänga vägen till de kommunistiska arbetarna, och vi är alla överens om att inte göra detta. Men att sudda ut våra meningsmotsättningar med centristerna i namn av att underlätta ”enhet” skulle inte bara innebära politiskt självmord, utan skulle också dölja, stärka och ge näring åt den byråkratiska centrismens alla negativa drag, och med bara detta faktum hjälpa den byråkratiska centrismens reaktionära strömningar mot de revolutionära tendenserna.

Om de senaste åren har bevisat något så är det att Vänsteroppositionens principer är riktiga, att den är rustad att överleva, att den har rätt till en stor historisk roll. De slumpmässiga, oförberedda överläggningarna i Köpenhamn har visat att oppositionens kadrer helt och fullt har insett sitt uppdrag och tydligt ser sin väg. Vi kan bestämt hoppas att överläggningarna kommer att ge sektionernas fortsatta utveckling en rejäl stöt framåt.

PS. På grund av det stora avståndet kunde vår grekiska sektion inte delta i överläggningarna. Men

19 Ernst Thälmann (1886-1945) var ledare för det tyska kommunistpartiet, presidentkandidat för partiet, och anhängare till Kremels politik som ledde till Hitlers seger. Arresterades av nazisterna 1933 och avrättades i Buchenwald 1945.

20 Heinz Neumann (1902-1937?) och Hermann Remmele (1880-1937) ingick i Thälmanns ledarskap under de år då nazisterna närmade sig makten. 1933 flydde de till Sovjetunionen, där Remmele avrättades av GPU 1937 och Neumann arresterades och försvann samma år.

21 Det tyska SAP (Socialistiska arbetarpartiet) bildades i oktober 1931 sedan socialdemokraterna hade uteslutit ett antal vänsterinriktade riksdagsdeputerade under ledning av Max Seydewitz och Kurt Rosenfeld (1877-1943), också en välkänd civilrättsadvokat. På våren 1932 splittrades den tyska högerkommunistiska oppositionen (KPO, också kallade brandleriter) och en del under ledning av Jakob Walcher anslöt sig till SAP. När Seydewitz och Rosenfeld lämnade SAP övertogs ledningen av de före detta brandleriterna. Syftningen på att gå ”från Rosenfeld till Thälmann” gäller SAP:s felaktiga politik under valen 1932. 1933 kom SAP överens med Vänsteroppositionen om att bilda en ny international, men ändrade snart uppfattning och blev motståndare till Fjärde internationalen.

på vägen lyckades många kamrater träffa ett stort antal av bolsjevik-leninisterna i Aten och fick ett mycket positivt intryck av dem. Det räcker att säga att den grekiska organisationen har tagit på sig uppgiften att inom en snar framtid göra om sin tidning, *Pali ton Takseon*,²² till en dagstidning. Detta är de andra sektionerna tyvärr ack så långt från!

Av liknande skäl – det stora avståndet och för många också materiella och politiska svårigheter – kunde inte representanter för det amerikanska förbundet, de tjeckoslovakiska, bulgariska, schweiziska, och polska oppositionerna, och andra grupper delta i överläggningarna.

Sammankallandet av en verklig konferens, som ska omfatta representanter för den internationella Vänsteroppositionens alla sektioner, är därmed fortfarande en fråga för framtiden.

Bilaga: Några tankar om perioden och Vänsteroppositionens uppgifter²³

(28 juli 1931)

1. Det revolutionära uppsvinget är nu odiskutabelt. I vissa länder blir de kommunistiska partierna starkare. Krafternas elementära flöde åsidosätter de strategiska frågorna och placerar dem på andra eller tredje plats. Arbetarna rör sig i riktning mot kommunisterna som det mest oförsonliga partiet. I samma riktning leder Sovjetunionens ekonomiska framgångar, som har erkänts av en viktig del av den borgerliga pressen och därmed blir än mer övertygande för arbetarna.

2. Även om det vid en första anblick kan verka paradoxalt, så drabbar denna allmänna politiska situation inte bara högeroppositionen utan också vänstern. När det kommer till kritan är det detta som förklarar kapitulationen i Österrike, att det inte skett någon tillväxt i vissa länder, en minskande aktivitet, etc. Utöver alla lokala, specifika och personliga orsaker finns det en *övergripande* orsak: det spontana uppsvinget har ännu inte ställt några frågor om revolutionär strategi, och har ännu inte fullständigt löst motsättningarna i Kominterns och dess sektioners ståndpunkt under detta nya historiska skede. Under dessa förhållanden är det uppenbart att en fraktion som inte bara simmar med strömmen utan också på ett kritiskt sätt studerar situationen och medvetet ställer alla strategiska frågor, *för en viss tid* oundvikligen måste drabbas av bakslag. Det kommer att uppstå känslor av otålighet, som i enskilda fall tar formen av kapitulation.

3. I en del situationer går det att segra även med en mycket dålig politik. Den fördjupade krisen, det därav följande sönderfallet av socialdemokratin och regeringarnas demoralisering, gör att *det inte är uteslutet* att det tyska kommunistpartiet kan segra även med Thälmanns och hans ledarskaps politik. Men tyvärr är det bara inte uteslutet. Den verkliga chansen för en sådan seger är inte stor. Om striderna utvecklas kommer Vänsteroppositionen givetvis att delta i dem, som en inte särskilt stor men mycket beslutsam avdelning. Jag tycker att Vänsteroppositionen borde utfärda en deklARATION i denna fråga, *inte en offentlig* deklARATION men en officiell: till exempel skriva ett brev till det tyska kommunistpartiets centralkommitté, och utan att förneka ett uns av sina uppfattningar slå fast att Vänsteroppositionen i sin helhet, och i synnerhet var och en av dess medlemmar, är beredd att ställa sina styrkor till partiets förfogande för vilka uppdrag och uppgifter som helst. Oavsett vad en sådan deklARATION skulle få för omedelbara resultat, så skulle den få en skolande betydelse och ge avkastning i framtiden.

4. En seger i Tyskland skulle få avgörande internationell betydelse. Vi har sagt att det inte är uteslutet ens med det nuvarande ledarskapet. Men det är fortfarande en lång väg kvar till segern. Även

²² *Pali ton Takseon* (Klasskampen) var archio-marxisternas tidning, och de var vid den tidpunkten den internationella Vänsteroppositionens grekiska sektion.

²³ Från en odaterad internbulletin utgiven av Communist League of America 1931. Undertecknad "G Gourov". Den diskussion om att en arbetarrevolution under vissa omständigheter kunde erövra makten i frånvaro av ett revolutionärt marxistiskt parti fortsatte Trotskij lite drygt ett år senare i artikeln ovan.

nu kännetecknas situationen i Tyskland av det enorma glappet mellan den revolutionära situationens allvar och partiets styrka. Trotskij har berört denna punkt i sin broschyr om det senaste riksdagsvalet (*Vändningen i Kommunistiska internationalen och situationen i Tyskland*). De motsättningar i den politiska situationen som analyserades i denna broschyr har intensifierats. Efter att under ett antal år ha försvagats på grund av en oläglig offensiv, för partiet nu en i huvudsak defensiv och avvaktande politik. Det uppstår ett perspektiv som är helt möjligt: den objektiva situationen kan förändras till borgarklassens fördel innan det halvt spontana flödet av krafter tillåter kommunistpartiet att inleda en avgörande offensiv.

5. I Spanien finns samma glapp. Medan revolutionen utvecklas och går framåt och är gynnsam för proletariatet, låter Komintern månad efter månad gå, blottar sin svaghet och bankrutt, främjar anarkosyndikalismen, ger borgarklassen möjlighet att befästa sig, och förbereder på detta sätt att revolutionen inte slutar som i Ryssland utan som i Tyskland (1918-1919).

6. Jag följer inte utvecklingen i Kina så mycket nu, men även där har de senaste årens flagranta misstag – att bortse från landets verkliga läge, förneka de demokratiskt revolutionära uppgifterna, ignorera proletariatet, flytta tyngdpunkten till bondekriget – förberett en tragisk upplösning. Chiang Kai-shek börjar med att förstöra böndernas hem medan städerna förblir lugna. En seger för honom hotar kommunisterna med en fruktansvärd utrotning och en ny försvagning av revolutionen för en lång period framåt.

7. Sovjetunionens ekonomiska utveckling går nu uppenbarligen in i ett kritiskt skede. Den ”brokiga bild” som femårsplanens genomförande (enligt Stalins ord) uppvisar, innebär att balansen rubbats till och med inom planens formella ramar. Men kärnfrågan är om och i vilken mån man lyckas upprätta de nödvändiga proportionerna mellan planen och ekonomins spontana och halvt spontana delar. Redan från början förutspådde vi att de samlade motsättningarna och obalanserna – i frånvaro av en oavbruten och öppen reglering – skulle bryta ut under det tredje, fjärde eller femte året. Nu närmar sig detta skede.

8. Enligt de objektiva förhållandena har vi gått in en period av revolutioner och revolutionära krig. Under dessa villkor är Röda armén en historisk faktor av enorm betydelse. I historiens vågskål skulle Röda armén kunna få ett klart övertag, inte bara över den tyska utan än mer den polska fascismen. Den övergripande situationen i Europa rättfärdigar helt och fullt en revolutionär offensiv. Men det ställer en utomordentligt skarp fråga om bröd, kött, hästar, havre och – därefter – stämningarna bland bönderna och även bland arbetarna. I ett kritiskt läge leder den motstridiga och byråkratiska planeringen och regleringen till ett tillstånd där ekonomin trots sina inneboende kraftfulla möjligheter i verkligheten presterar oerhört dåligt.

9. En långsiktig politik måste också förutse den sämsta varianten, i synnerhet om sannolikheten för det är så stor som under nuvarande förhållanden. Vilken är den sämsta varianten? Det tyska proletariatet tar inte makten under den nästföljande perioden. Det spanska kommunistpartiet lyckas inte i tid leva upp till rollen som arbetarklassens ledare. Kapitalismen gynnas av en respit. Under en fascistisk eller ”demokratisk” eller blandad form tar den sig ur krisen. Förvisso kan inte kapitalismen övervinna sin nedåtgående trend. Men till och med nu kan en tillfällig pacifiering av Kina öppna vägen för operationer i stor skala. Det kan inte på något sätt redan på förhand anses teoretiskt uteslutet med ett industriellt uppsving.

10. Den period vi genomlever kännetecknas av det faktum att kapitalismen har glidit ner ännu djupare i krisens trask, samtidigt som Sovjetunionen har uppnått allt högre tillväxtsiffror. Risken är att världen under den kommande perioden *fram till en viss punkt* kan uppvisa *en motsägelsefull bild*. Mer specifikt: kapitalismen klarar sig ur krisen och i Sovjetunionen bryter alla de obalanser och motsättningar som det byråkratiska trycket har drivit fram, och som avslöjades i Stalins senaste tal, fram.

Allt som sagts ovan har naturligtvis en hypotetisk karaktär. Precis som man vid ekonomisk planering måste ha maximala och minimala varianter, så måste man i politiska prognoser ha bästa och sämsta varianter. Det som analyseras ovan är den sämsta varianten. Verkligheten kommer att utvecklas någonstans mellan den bästa och den sämsta varianten, även om man kan frukta att den kommer att ligga närmare den sämsta än den bästa. Vad innebär det för kommunismens egen utveckling? En period av djup inre kris, kritik, genomgång av tidigare erfarenheter, och diskussion om det förflutna. Vad har Vänsteroppositionen egentligen gjort hittills? Mycket lite. Det finns en viss mängd kritiskt arbete och plattformar som proletarietet i väst, till och med dess förtrupp, till och med denna förtrups förtrupp, inte har tagit till sig och inte har provat med egna erfarenheter. I en del länder fanns det under flera år oppositionsgrupper som ibland inte hade något gemensamt med bolsjevismen och som bara komprometterade Vänsteroppositionen genom att sympatisera med den. Under den senaste perioden har vårt arbete till stor del begränsat sig till att rensa oppositionens led från tillfälliga, främmande och verkligt skadliga element. När vi gjorde det begick vi själva inte så få fel, som är helt oundvikliga och är priset för att lära sig. Det finns inget överraskande i det faktum att arbetarna inte rusade huvudstupa till Vänsteroppositionens grupper i de olika länderna. Den nuvarande revolutionära vågen är i sig själv berikande för de avancerade arbetarna och föser strategiska problem i bakgrunden. Som vi har sagt ovan förklarar allt detta helt och hållet varför Vänsteroppositionen i ett antal fall befinner sig utanför rörelsens huvudfåra. Men det är en tillfällig situation. Frågor om revolutionär strategi kommer inom kort att ställas med utomordentlig skärpa i ett antal länder, först och främst i Tyskland eller Spanien. En stor del av det som oppositionen har sagt tidigare, och som nu verkar vara bortglömt – delvis av oppositionen själv – kommer att visa sig imorgon, kommer att komma till liv igen, och kommer återigen att bli ytterst aktuellt.

Vi försvarar helt riktiga teorier och metoder med hjälp av otillräckliga, primitiva medel. Komintern försvarar felaktiga teorier med hjälp av "amerikansk" teknik. Men i det långa loppet är det de riktiga teorierna som segrar.

Av detta följer ännu en slutsats. I ett givet läge består vår styrka av en riktig bedömning, en marxistisk uppfattning, en korrekt revolutionär prognos. Dessa egenskaper måste vi först och främst uppvisa för den proletära förtruppen. Vi handlar i första hand som *propagandister*. Vi är alltför svaga för att försöka besvara alla frågor, ingripa i alla specifika konflikter, och överallt och på alla ställen formulera Vänsteroppositionens paroller och svar. Att med vår svaghet och många kamraters oerfarenhet jaga efter en sådan mångsidighet leder ofta till förhastade slutsatser, obetänksamma paroller, felaktiga slutsatser. Genom felaktiga åtgärder i *detaljfrågor* kommer vi att äventyra oss själva, genom att hindra arbetarna från att bedöma Vänsteroppositionens *grundläggande* kvalitéer. Med detta vill jag inte på något sätt säga att vi måste stå vid sidan om arbetarklassens verkliga kamp. Inte alls. De avancerade arbetarna kan bara pröva Vänsteroppositionens revolutionära fördelar med hjälp av levande erfarenheter, men vi måste lära sig att välja ut de viktigaste, mest brännande och mest principiella frågorna, och i dessa frågor gå ut i strid utan att splittra oss på bagateller och detaljer. För mig är detta Vänsteroppositionens grundläggande roll.

(Översättning från engelska, Göran Källqvist.)